

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

Reverendissimo Patri F. Avgvstino Galaminio S. Theol. Professori Ordinis
Prædicatorum Magistro Generali F. Ioannes Bovcqveticvs eiusdem Ordinis
Ypris Prior S. D. P.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

REVERENDISSIMO

P A T R I

F. AVGVSTINO

GALAMINIO

S. THEOL. PROFESSORI
ORDINIS PRÆDICATORVM

MAGISTRO GENERALI

F. IOANNES BOVCQVETIVS

eiusdem Ordinis Ypris Prior

S. D. P.

NIHIL est, R^{ME} PATER,
quod adeò vehementer
desidero, quàm omnium
omnino Religiosorù Or-
dines florere, eorumque
vigere dotes, aut certè emortuas reui-
uiscere, quibus olim sunt nati, propa-
gati, totique orbi Christiano commen-
dati. Quod si fiat, omnia mihi polli-

centur, totam Rempub. Christianam
felicissimam futuram, dum videbimus
omnem perfidiam, quæ plurimas or-
bis plagas longè lateque inuasit, ho-
minumque deploratos mores oblite-
rari & emori; & auitam fidem, puos
castósque mores renasci & caput eri-
gere. E diuerso grauitè perpèdo, quòd
si vel paucorum Religiosorum homi-
num mores non probantur, neque re-
ligioso pallio respondent, Christianam
pietatem magnopere labefactari, ac
veræ fidei hostibus animos addi, ad
insultandum & debacchandum in sa-
cratam fidem & priscam Religionem;
& quidquid apud fideles bonarum le-
gum, quidquid bonorum morû, quid-
quid veræ pietatis, intermori prorsus
aut certè frigere vehementer. Vt enim
inferior hic mundus pendet à corpo-
ribus cælestibus, atque his præcipuè
quæ primas tenent inter sidera: ita Re-
rumpub. ac populi status pendet à vi-
ris Ecclesiasticis, præsertim Religionem
ali-

aliquam professis ; ad quorum adfectus, mores vitæque rationem vulgus componit: haud aliter quàm ad lunæ cursum mare reciprocis æstibus nunc affluit, nunc defluit; aut ad solis motum terra nunc vernat floribus, nunc æstu finditur, nunc fœtibus oneratur, nunc gelu riget. Cumq; Religiosa vita celsa sit & clara, (vtpote quæ in propria voluntate abdicanda, niuea puritate tuenda, rebûsque terrenis spernendis, ambiendis cælestibus, tota versatur) omnium est oculis exposita, vt vel leuissima macula si eam inficiat, conspiciatur; non secùs quàm minima quædam sese in candida veste prodit, quæ in pulla vix, vel ne vix quidem apparet. Quo fit vt his infaustis & exulceratis temporibus multum huic præclarissimo vitæ generi derogetur, dum nimium oculati in aliorum mores, & alioqui fidem profitentes, si quid conspexerint magis cum voluptate in eorum moribus quàm cum pietate

* 3

con-

conuenire & conspirare, sibi sectari licere arbitrantur: autumant alij, nihil indecorum videri debere in tam decora vitæ professione; & si quid viderint, haud desinunt queritari. At vehementer erigunt cristas à fide alieni, si Monachum vel latum vnguem à pietatis via diuersum abiisse conspexerint; & totum Monachorum genus, tot millia monasteriorum, ac Religiosorum innumeras myriades immerentes atrocissimis conuiciis petunt, iisque immanissimè oblatrant, quos constat omni virtutum & probitatis genere ornatos esse: quod etiam ipsi fateri cogherentur, si iis familiariter vterentur, vel saltem à limine salutassent. Sed videant ipsi quàm hoc sit Christianum, imò quantum sapiat Ecclesiam reformatam, apud imperitam plebem lacerare famam proborum, quos ne agnoscunt quidem, non cogitantes verè dixisse Paulum: *Maledici regnum Dei non possidebunt.* Nullum autem tam crudele

dele facinus, nullum tam improbum
scelus, quod his impingere assueréque
vereantur. Et simul atque ex isto grege
vnus quisquam grunnire cœperit, mox
grunniunt vniuersi, veluti obliti suæ
scilicet Euangelicæ reformatæ profes-
sionis; quasi nil professi sint, quàm vt
virorum bonorum vitam & famam,
linguæ suæ virulentia contaminent: ac
prorsus iuxta Psalmographi vaticiniũ,
*acuerunt linguas suas sicut serpentis; ve-
nenum aspidum sub labiis eorum.* Ita qui
deberent Christianæ pietatis prædica-
tores esse, studio & mendaciis sunt
alienæ pietatis obtrectatores. Et qui se
profitentur Hierophantas, exhibent
fycophantas: & quod prodigij simile
est, homines ad benedicendum infan-
tissimi, ad mordendum & calumniân-
dum linguam habent: & aliàs prorsus
à pietate & litteris alieni, in conspur-
canda bonorum virorum fama falsi
sibi videntur & venusti. Inquient for-
tè: An desunt quos ostentemus Mona-
chos,

chos, omni vitiorum genere opertos?
Ex ingenio profectò suo Nouatores
nostri: quos si porcorum aut suum af-
fines dixerim, nihil errabo; qui si deli-
ciarum hortum ingrediuntur vbi salu-
bres herbæ, lætòque gramine campi
virent, blanda florum varietate omnia
rident, hinc rosis formosè rubentibus,
hinc niueis liliis placidè candentibus,
hinc purpureis violis arridentibus, hinc
fuluis thymis suauè spirantibus, ho-
rum nihil vident, in nihilo horum de-
liciantur: ita isti minimè attendunt
salubria pietatis exempla in Religioso-
rũ campo, rosas rubentes, pectora in-
quam Dei proximiq̃ue amore non ru-
bentia, verùm omnino flagrantia, ni-
hilq̃ue appetentia vehementiùs, quàm
Dei euehere honorem beneq̃ue mere-
ri de vniuerso mortalium genere: non
vident lilia niueæ castitatis vtroque in
fexu placidè candentia, & purpureas
violas quæ nihil desiderant rerum ter-
renarum, quæ professam voluntariam
pau-

paupertatem queunt violare : non sentiunt quàm suauibus omnium virtutum & scientiarum thymis Religiosorum campi redolent. Sed si fortè fortuna multos inter pios & doctos, improbus & aliquis indoctus ceu fœdum sterquilinum in horto Religionis occurrit, ibi tandem sistunt, ibi ocelli aperiuntur, ibi gaudent. ô ibi quantum volutantur, deliciantur! hunc solum cogitant, hunc solum amant, hunc solum loquuntur & somniant, in eo toti deliciantur. Quod & quibusdam, qui alioqui inter Catholicos cupiunt recenseri, familiare esse solet; ob paucissimos qui legem monasticam violant, alios legum obseruantissimos spernunt. At imprudentissimè profectò: nisi fortè purissimæ illæ cælorum mentes, hymnidici Angelorum chori, vileant, quia ab eis Lucifer cum suis defecit : & sordet Apostolorum senatus, in quo aliquot annorum spatio perfidus Iudas confedit. Verùm enimuerò, R^{ME} PA-

* 5

TER,

TER, ne vllis calumniis aut querelis sit
locus, adnuitur R. P. Frater IOANNES
NIDERVS professione Dominicanus;
medicorum imitatus exemplum, qui,
morbi causa conspecta, inaniunt cor-
pus, quod tandem reficiunt quo pos-
sunt optimo nutrimento: ita trifariam
tractat de Religiosorum reformatione.
Primò indagat lapsæ Religionis cau-
sas: deinde malo curando præsentissi-
ma remedia confert: denique pascit
suauissimis fructibus Religionis opti-
mè institutæ. Pharmacum hoc saluta-
re, & reficiens nutrimentum P. Ioan-
nis Nideri, repertum à R. P. Fratre Ia-
cobo Mollano Antuerpiæ Dominica-
no, viro pio, docto, & humili, manu
tantùm conscriptum; quod postmo-
dum vidi superiori sæculo typis excu-
sum, sed adeò rarum & mendis obsi-
tum, vt extare vix videretur; iam re-
purgatum, Tuæ R^{mæ} Prati omnibus in
sacra Religionis professione ægris at-
que exhaustis & deficientibus propi-
nan-

nandum, offerre decreui, eò quòd totum debeat R^{ME} P. T. à tuo confectum, à tuisque repertum. Accipe igitur R^{ME} PATER quod totum est tuum. Accedit, quòd licet omnes qui sacram monasticen profitentur, incolumes velim, maximè tamen eos quos Deo peperit sacra mea mater Dominicana Religio; cum quòd suo iure id à me expostulet, tum quòd hæc incolumis & suis viribus constans, fortissimè hominum improborum & hæreticorum castris castra opposuit sua, maximo sanctæ Romanæ Ecclesiæ triumpho, vitorumque hæresumque interitu. Hanc quia Religionē curas R^{ME} PATER, prorsus confido, salutari hoc poculo optatam sanitatem, & vires desideratas ei, si vlla in parte est ægra, restituendas, si quotidie tuorum manibus teri, ac auribus curaris ingeri, quæ hoc libello traduntur. Nec tuos curabis modò; sed tuo auspicio cuncti, quod tuos curavit, suis morbidis administrabunt:
quo,

quo, si quid deperit SS. P P. Basilij,
Augustini, Dominici, Francisci, aut
aliquorum institutis, restituetur; rur-
sumq; egregias illas consequentur do-
tes, atque decorem rarissimum, qui
istorum heroum tempore hūc statum
ornauit. Quod quàm tibi, R^{ME} PATER,
erit honorificum, Deo acceptum, san-
ctis Patribus Religionum institutori-
bus gratum, earumq; professoribus
salutare, nemo dicendo assequi potest.
Age igitur, R^{ME} PATER, infracto ani-
mo susceptam tuæ Religionis restitu-
tionem, in Regno Neapolitano & Ita-
liæ locis perfectam, in Christianissimo
Franciæ Regno conceptā, peragas; teq;
intueantur ceteri Religionum Præfecti,
ceu organum quoddā à Deo electum
ad euehendā & illustrandam gloriam
& maiestatem status Religiosi: eumq;
professos ad eius amorem inflamma,
obtreçantium obstruas ora: crede, be-
nè fortunabit pientissimos tuos cona-
tus, qui ad hoc munus te tot egregiis
doti-

dotibus instruxit; qui pectus dedit verę
pietatis, purę castęq; Religionis zelo
flagrans; qui linguam dedit eruditam,
vt dissipēs, & euellas, & plantes; qui
magno vsu rerum agendarū ornauit,
qui tātus est, vt nihil tam arduum, tam
difficile nihil, nihil tam profundum in
rebus publicis & priuatis, quod nō ex-
pediat & conficiat R. V. P. quod non
emendicandi fauoris gratia loquor,
quippe qui noui me agere cum illo qui
suarum laudum cumulū non linguis
aut calamis hominū cupit ornari, sed
rutilare in conspectu Diuinę maiesta-
tis: quod facit me vberrimos tuarum
laudum campos tacitum transire. Hoc
solū voueo & apprecor, sit gratum
quod defero munus, faustum & salu-
tare nostro Prædicatorio, ceterisq; om-
nibus Ordinibus, totiq; Reip. Chri-
stianę. Vale R^{ME} PATER, diu nobis &
S. Matri Ecclesię incolumis & florens.
Ypris è nostro Prædicatorum conuen-
tu, Kal. Febr. M. DC. XI.

R. P. F.